ÚZIS ČR

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky

Pardubice
18.8.2006

4

Alergologie a klinická imunologie - činnost oboru v Pardubickém kraji v roce 2005

Allergology and Clinical Immunology - Activity in Branch in the Pardubický Region in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinická imunologie v Pardubickém kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle typu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy.

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Pardubický region in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment and by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses.

Publikované údaje jsou čerpány z ročních statistických výkazů o ambulantní činnosti zdravotnických zařízení, který je součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2005, který byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, částka 196 ze dne 25. 11. 2004 v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Formuláře a příslušné pokyny jsou také vystaveny na internetu (www.uzis.cz v sekci NZIS / Výkazy 2005). V roce 2005 byla návratnost těchto výkazů v kraji 100 %.

Jedná se již o pravidelnou edici, jejíž vydání za Pardubický kraj, ale i ostatní kraje a ČR, z předchozích let jsou dostupná také na internetových stránkách Ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru alergologie a klinické imunologie

Činnost ambulantní alergologické péče je v Pardubickém kraji zajištěna na 17 pracovištích, ve kterých pracovalo ke konci roku 14,16 lékařů (součet úvazků vč. smluvních). Ze 17ti ambulancí se 5 nachází v lůžkových zařízeních. V porovnání s rokem 2004 přibylo jedno pracoviště v okrese Pardubice. Rozložení pracovišť v kraji je vcelku rovnoměrné, kromě okresu Chrudim, kde činnost na území okresu zabezpečuje pouze 1,30 lékaře. Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 2,80 lékaře, v ČR to bylo 3,84 lékaře.

Počet léčených pacientů se zvýšil proti roku 2004 o 30 %, v porovnání s rokem 2000 došlo ke zvýšení dokonce o více než polovinu. Téměř polovina pacientů kraje se léčí

v ordinacích na území okresu Pardubice (42 %). Z celkového počtu léčených pacientů tvořily děti ve věku do 14 let plnou čtvrtinu (27 %). V této věkové skupině dětí vykazuje nejvíce léčených alergiků okres Svitavy 57 % (ČR 27,8 %), který zpravidla několikrát převyšuje krajské hodnoty, ale i hodnoty republikové. Nejvíce léčených pacientů a také ošetření vykazují samostatné ordinace alergologů, kde na 1 lékaře připadlo 2 208 léčených pacientů. S nárůstem léčených pacientů se zvýšil i počet ošetření, a to o necelou čtvrtinu, a 1 lékař tak provedl o 300 ošetření více než v roce předchozím, tedy 2,2 ošetření na 1 léčeného pacienta (ČR 2,7).

V průměru bylo provedeno 1 léčenému pacientovi 3,4 kožních testů (ČR 2,9). Téměř deset léčených pacientů ze 100 bylo v kraji léčených specifickou hyposenzibilací (v ČR 14 pacientů) a u každého 50. pacienta byla zahájena individuální infekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem (v ČR každý 30.). Lékaři měli k dispozici 18 spirometrů, na kterých provedli průměrně 1 254 výkonů a v ČR 1 411.

Dispenzarizovaní pacienti

Na výkaze oboru alergologie a klinická imunologie se v roce 2005 sledovalo 10 vybraných diagnóz ve čtyřech věkových skupinách, pro které jsou pacienti dispenzarizováni. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Již dlouhodobě se sledují 4 diagnózy - atopická dermatitida, pollinosis, stálá alergická rýma a astma bronchiale. V roce 2005 již nebyla zařazena diagnóza astma alergická a přibylo členění astma bronchiale na čtyři stupně: 1-intermitentní, 2-lehké perzistující, 3-středně těžké perzistující a 4-těžké perzistující. Protože se jedná o nově sledované členění, validita údajů může být touto skutečností ovlivněna a proto nejsou ani v těchto Informacích uváděna.

Nejčastější příčinou dispenzarizace byla pollinosa (onemocnění s přecitlivostí na pyl, prach apod.). U této diagnózy došlo v porovnání s rokem 2004 ke snížení o 4,7 % a pro toto onemocnění je dispenzarizován každý 48. obyvatel kraje. Dalšími četnými příčinami je stejně jako v letech předchozích astma bronchiale, stálá alergická rýma a atopická dermatitida. V případě dětí do pěti let je jich nejvíce, téměř třetina, dispenzarizováno právě pro atopickou dermatitidu, u které došlo ke zvýšení počtu takto postižených osob nejen u této věkové skupiny. Porovnáme-li počty dispenzarizovaných osob pro vybrané diagnózy na 10 tisíc obyvatel v Pardubickém kraji a ČR, docházíme k pozitivnímu zjištění, že tyto hodnoty byly v kraji u většiny diagnóz, s výjimkou astma bronchiale, nižší.

Od roku 2004 se sledují dispenzarizovaní pacienti ještě pro dalších šest diagnóz ze skupiny poruch mechanismu imunity a systémových onemocnění pojivové tkáně. Ke konci roku 2005 bylo na 10 tisíc obyvatel kraje sledováno 4,74 pacientů s diagnózou imunodeficience s převahou poruch protilátek (ČR 26,23) a 3,22 pacientů s diagnózou běžná variabilní imunodeficience (ČR 16,56). Diagnózy ze skupiny systémových onemocnění pojivové tkáně se vyskytují zřídka a postihují zpravidla dospělou populaci. Systémový lupus erytematosus v našem kraji nebyl zaznamenán.

Zpracovala: Jarmila Veverková
ÚZIS ČR Pardubický krajský odbor
Kyjevská 44, 532 03 Pardubice
tel.: 466 019 425
e-mail: veverkova@uzis.cz
http://www.uzis.cz

Zajištění ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a podle území

Ukazatel	Počet ZZ a praco-višť	Počet pracovníků [1]		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD [2]	celkem	z toho děti [3] (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
	podle druhu zdravotnických zařízení							
Ambulantní část lůžkových ZZ	5	6,16	8,01	8 756	47,4	24 633	3 999	2,8
Samost. ordinace lékařů specialistů	11	7,75	6,75	17 110	28,3	40 923	5 280	2,4
Ostatní ambulantní zařízení	1	0,25	2,00	7 258	-	7 258	29 032	1,0
	podle území (okres, kraj, ČR)							
Chrudim	2	1,30	1,60	3 856	25,9	9 387	7 221	2,4
Pardubice	6	4,75	6,00	13 761	13,8	27 586	5 808	2,0
Svitavy	4	4,31	5,36	9 424	57,0	20 494	4 755	2,2
Ústí nad Orlcí	5	3,80	3,80	6 083	11,9	15 347	4 039	2,5
Pardubický kraj	17	14,16	16,76	33 124	27,2	72 814	5 142	2,2
ČR	377	393,59	500,46	906 253	27,8	2 429 850	6 174	2,7

[1] Součet úvazků, vč. smluvních

[2] ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5 - § 21

[3] Děti ve věku 0 - 14 let

Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2000 - 2005

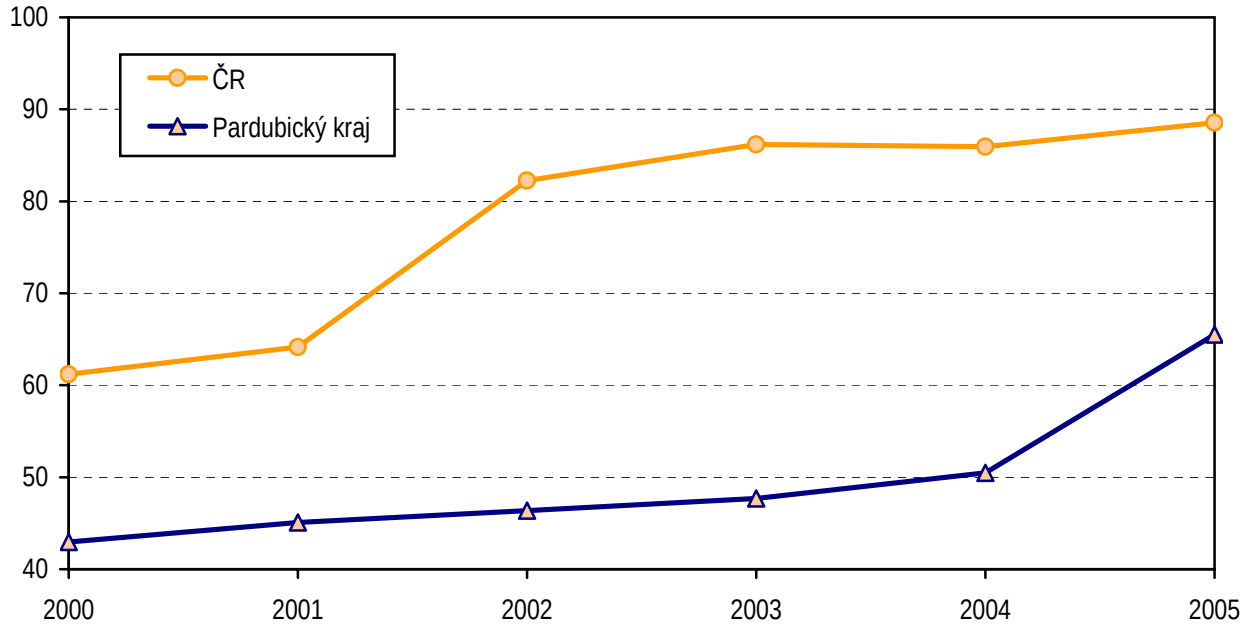

Síť obcí s ambulantní alergologickou péčí v Pardubickém kraji v roce 2005

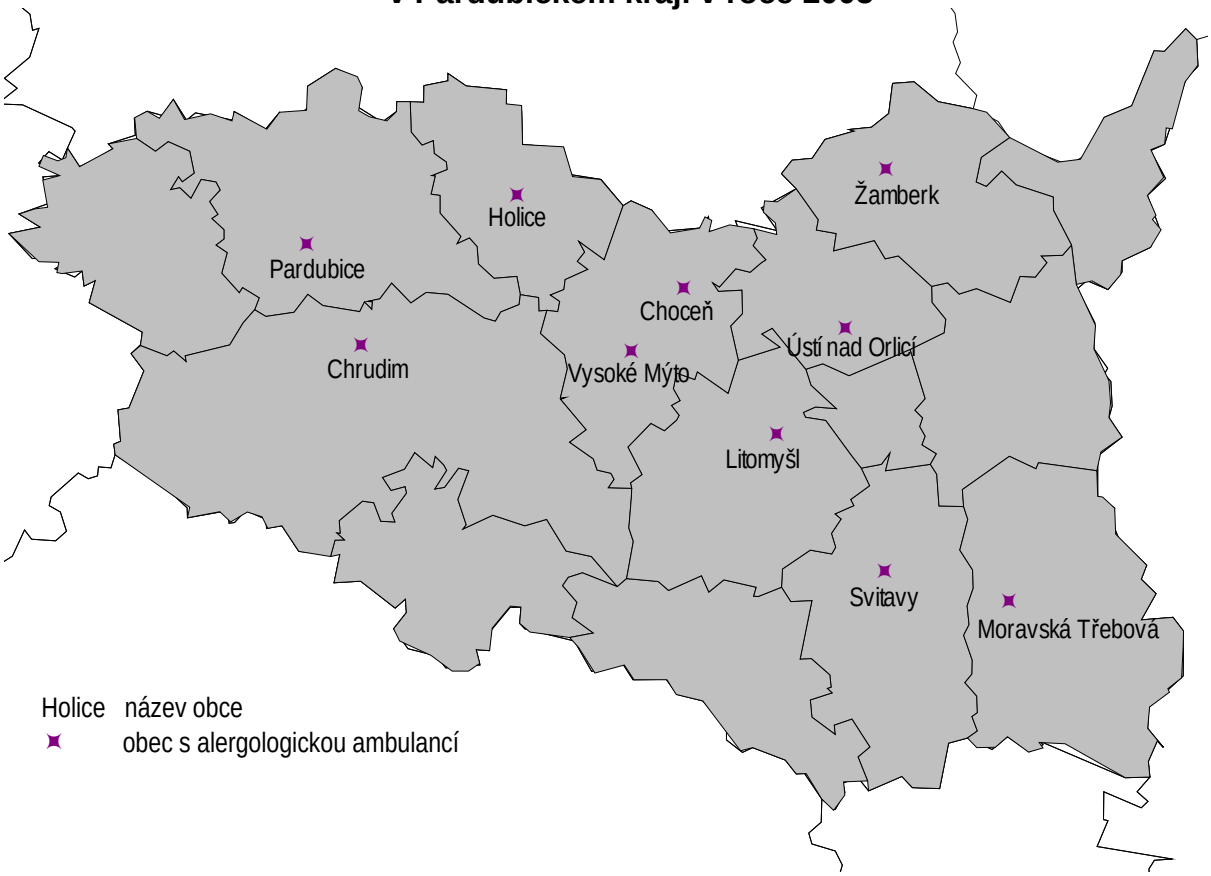

Počet lékařů na 100 000 obyvatel - vývoj v letech 2000 - 2005

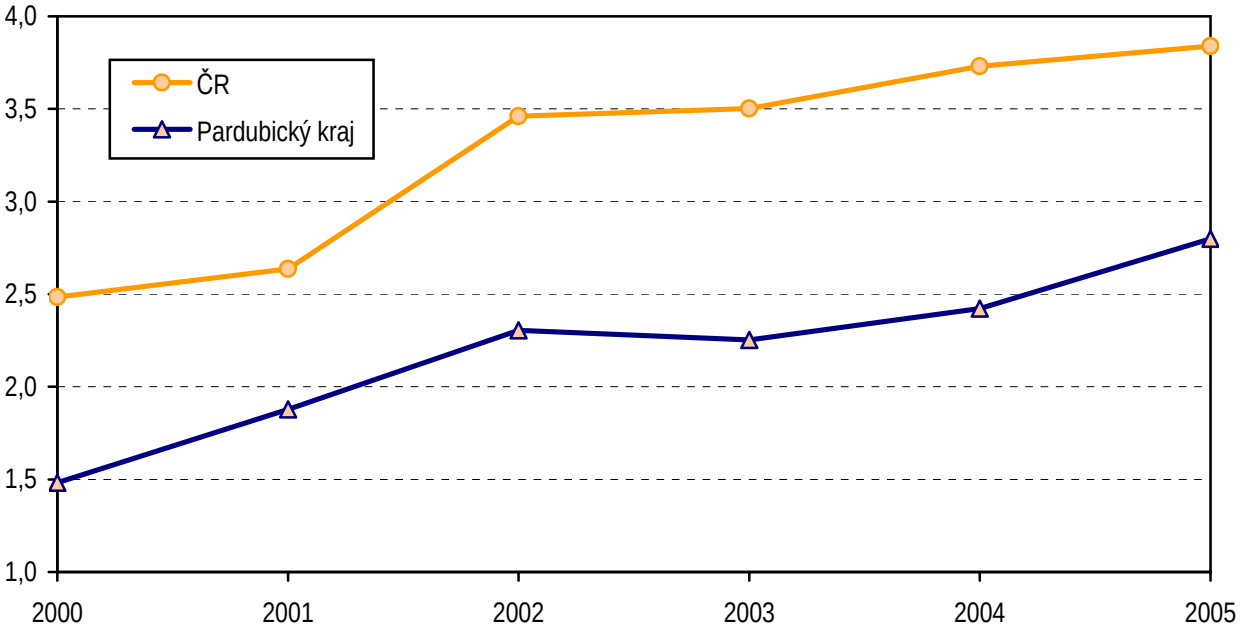

Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2000 - 2005

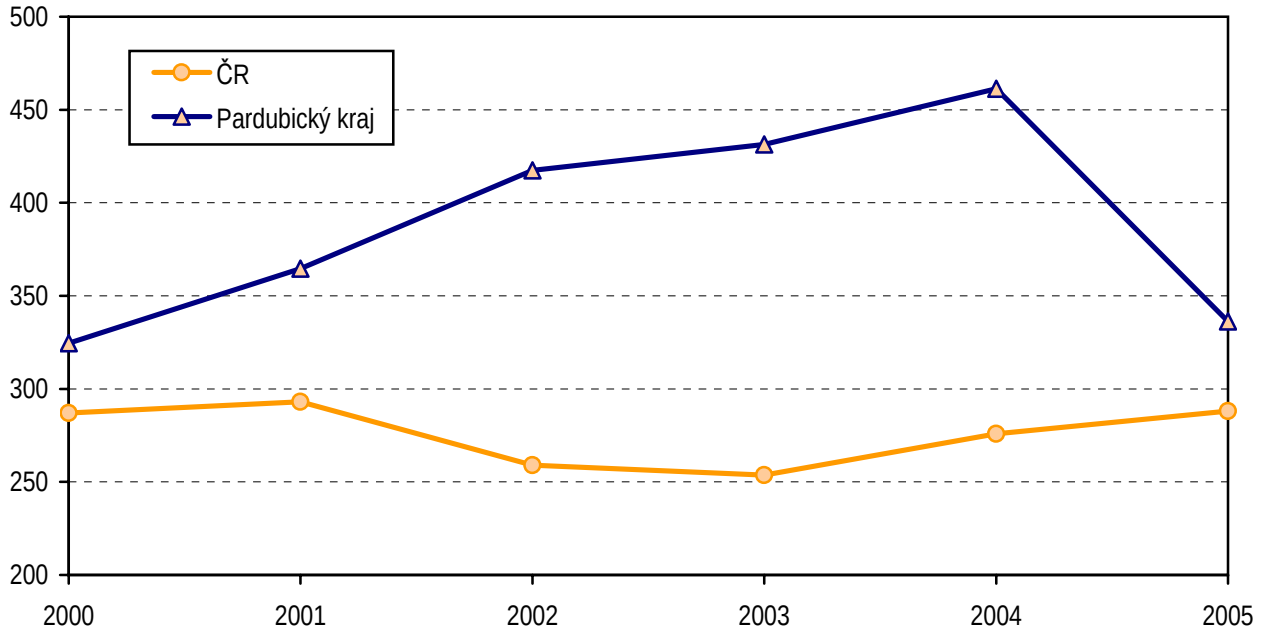

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	Pardubický kraj						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho ve věku (v %)				na 10 tis. obyvatel	
		0-5 let	6-14 let	15-24 let	25 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	3 607	31,3	27,0	22,8	18,9	71,28	79,92
Pollinosa (J30.1)	10 450	3,4	24,6	31,7	40,4	206,51	318,25
Stálá alergická rýma (J30.3)	6 054	4,7	29,7	34,0	31,5	119,64	148,15
Astma bronchiale (J45.9)	10 021	13,9	25,9	28,8	31,4	198,03	180,97
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	240	20,4	20,8	24,2	34,6	4,74	26,23
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	163	3,7	10,4	25,2	60,7	3,22	16,56
Wegenerova granulamatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	2	-	-	-	100,0	0,04	0,23
Systémový lupus erytematosus (M 32.-)	-	-	-	-	-	-	0,41
Dermatomyositis (M33.-)	3	-	-	33,3	66,7	0,06	0,11
Sjögrenův syndrom a jiné systénové postižení pojivové tkáně (M35.-)	9	-	-	11,1	88,9	0,18	1,52

Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosu na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2000 - 2005

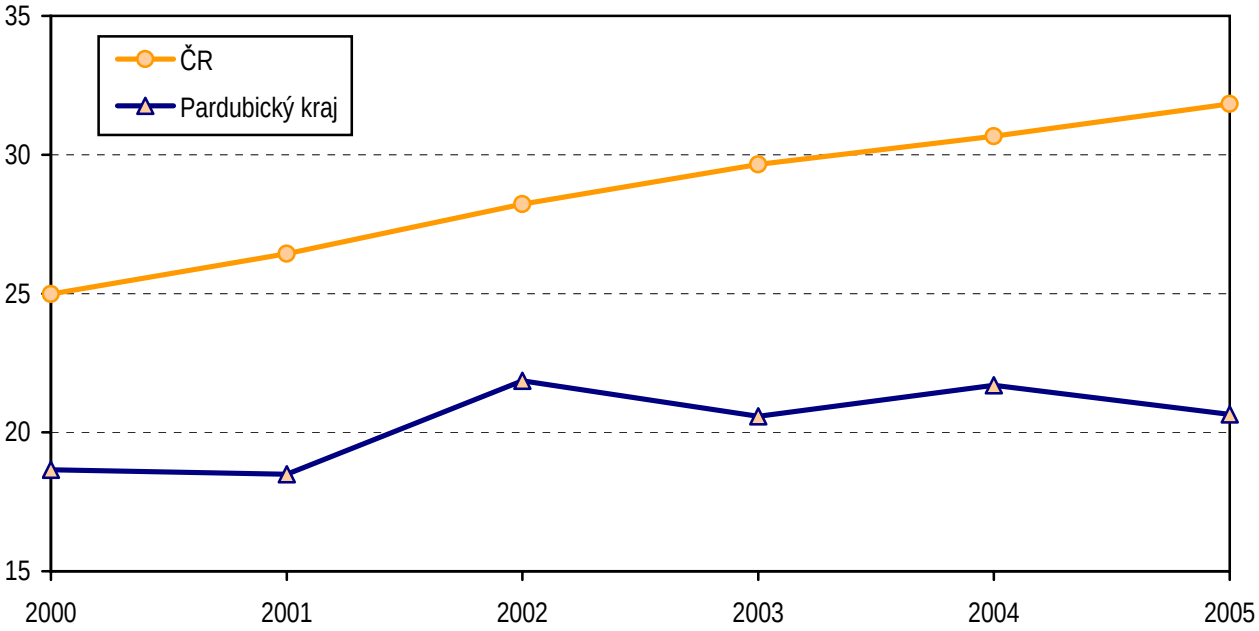
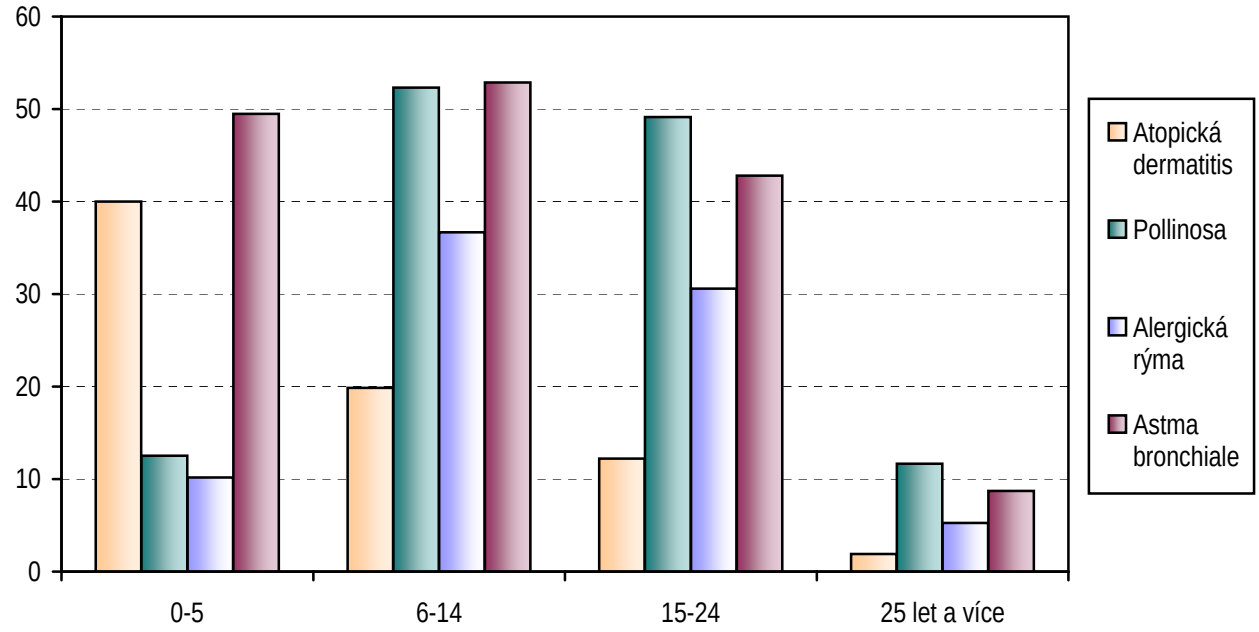
Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin na 1 000 obyvatel téže věkové skupiny - rok 2005